

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2017/17261

KARAR NO : 2018/1308

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGITAY İLAMI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : SAMSUN 3.TÜKETİCİ MAHKEMESİ

TARİHİ : 16.02.2017

NUMARASI : 2016/267 -2017/136

DAVACI : DAVUT KURU

DAVALI : YEŞİLIRMAK ELEKTRİK PARAKENDE SATIŞ A.Ş.

Taraflar arasındaki Tüketici Sorunları Hakem Heyeti kararının iptali davasının yapılan yargılama sonunda yerel mahkemece verilen hüküm Yüksek Adalet Bakanlığının 05.07.2017 Tarih ve 39152028-153.01-662-2017-E 1287/12823 sayılı yazılarına istinaden Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 13.07.2017 Tarih E.2017/42593 sayılı olarak kanun yararına temyiz edilmiştir.

YARGITAY KARARI

Davacı, Yeşilırmak Elektrik Perakende Satış A. Ş. Abonesi olduğunu, haksız uygulamalar neticesinde kayıp-kaçak bedeli, dağıtım bedeli, perakende satış hizmet bedeli, sayaç okuma bedeli, iletişim bedeli, TRT fonu, ve başka adlar altında hizmet bedeli karşılığı olmayan bedeller tahsil edildiğini, tahsil edilen 286,25 TL bedellerin iadesiyle hakem Heyetine başvuruda bulunduğunu hakem Heyetinin talebin reddine karar verdiğini belirterek haksız ve hukuka aykırı İlkadım Kaymakamlığı Tüketici Sorunları Hakem heyeti Başkanlığının 22.02.2016 tarih 1260 Sayılı kararın itirazen kaldırılması talebinde bulunmuş,

Davalı, davaya konu kayıp-kaçak bedellerinin EPDK nın onayı ile ve sektörle ilgili olarak belirlenen ücretler olduğunu, elektrik hizmetinin sağlanabilmesi için üretilen elektriğin maliyetinin tüketicilere yansıtılması faaliyetin doğal bir sonucu olduğunu, kurumun düzenleme yapma yetkisine dayanarak belirlediği ikincil mevzuat doğrultusunda kurul kararıyla uygulamaya akseden, lisans sahibi şirketler tarafından tahsil edilen bedeller olduğunu, Tüketici Hakem Heyetleri ile mahkemelerin yetkisinin ürünün veya hizmet bedellerinin kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlı olduğunu belirterek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece, davanın reddine, yapılan yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, davacı ve davalı taraf lehine vekalet ücreti takdirine yer olmadığına, 6502 Sayılı kanunun 70/5 maddesi uyarınca kesin olarak karar verilmiş, hüküm davacı vekilinin talebi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca kanun yararına temyiz edilmiştir.

Dava, elektrik abonesinden tahsil edilen kayıp kaçak vs bedelin iadesi için Tüketici Hakem Heyetine yapılan başvuru üzerine verilen ret kararının iptali istemine ilişkindir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 21.05.2014 günlü ve 2013/7-2454 Esas 2014/679 Karar Sayılı ilamıyla; 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 4. maddesi ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na tüketicilere yapılacak elektrik satışlarında uygulanacak fiyatlandırmaya esas unsurları tespit etme görevi verildiği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun bu maddeye dayanarak 11.08.2002 gün ve 24843 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Perakende Satış Hizmet Geliri ile Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliği" yayımladığı, lisans sahibi şirketlerinde bu tebliğe uygun olarak tüketiciden kayıp-kaçak bedeli adı altında bedel tahsil ettikleri, ancak anılan madde ile Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu'na sınırsız bir fiyat belirleme hak ve yetkisinin verilmediği, özellikle kaçak bedelinin kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gitmenin hukuk devleti ve adalet düşünceleri ile bağdaşmadığı, bu faturalara yansıtılan bedel miktarlarının şeffaflık ilkesi ile denetlenebilmesi ve hangi hizmetin karşılığında ne kadar ücret ödendiğinin bilinmesinde hukuk devletinin vazgeçilmez unsuru olduğu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kararları ile bu bedelin mevcut mevzuat kapsamında tüketicilerden alınmasının hukuka uygun olmadığı kabul edilmiştir.

Anayasanın Vergi ödevi Başlıklı 73. maddesindeki "... Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır..." şeklindeki düzenleme ve yukarıda açıklanan Hukuk Genel Kurulu kararı doğrultusunda, Dairemizce; kayıp-kaçak bedeli gibi dağıtım şirketleri tarafından faturalara yansıtılan dağıtım bedeli, sayaç okuma bedeli, perakende satış hizmeti bedeli ve iletim bedelinin, tüketicilerden tahsil edilemeyeceği kabul edilmiştir.

Ne var ki, 17.06.2016 tarih ve 29745 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6719 sayılı kanunun 21. maddesi ile 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu Kanunu'nun 17. maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile altıncı fıkrasının (a), (ç), (d) ve (f) bentleri değiştirilmiş olup eldeki davada dava konusu bedellerin alınmasında esas olan ilgili tarifelerin düzenlenmesinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun Kanundaki yetkileri genişletilerek, yukarıda sözü edilen bedeller maliyet unsuru kapsamına dahil edilmiştir.

Yine, 6719 sayılı kanunun 26. maddesi ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na eklenen;

Geçici madde 19; "Bu maddeyi ihdas eden Kanunla öngörülen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, Kurul tarafından yürürlüğe konulan mevcut yönetmelik, tebliğ ve Kurul kararlarının bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur." hükmünü,

Geçici madde 20; "Kurul kararlarına uygun şekilde tahakkuk ettirilmiş dağıtım, sayaç okuma, perakende satış hizmeti, iletim ve kayıp-kaçak bedelleri ile ilgili olarak açılmış olan her türlü ilamsız icra takibi, dava ve başvurular hakkında 17 nci madde hükümleri uygulanır." hükmünü içermektedir.

Görüldüğü üzere, 6719 sayılı kanunun 21. maddesi ile 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 17. maddesine eklenen 10. bend ile dava konusu uyuşmazlığın da özünü oluşturan bedeller konusunda hem yeni bir düzenleme getirmiş; hem de, geçici 20. maddeyle, anılan düzenleme kanunun yürürlüğe girdiği tarihte devam etmekte olan davalarda da uygulanacak şekilde geçmişe yürütülmüş olup istirdat talepli açılan davalar konusuz kalmıştır. 6100 Sayılı HMK m.331 uyarınca ise davanın konusuz kalması sebebiyle davanın esası hakkında bir karar verilmesine gerek bulunmayan hâllerde, hâkim, davanın açıldığı tarihteki tarafların haklılık durumuna göre yargılama giderlerini takdir ve hükmeder.

Yapılan bu açıklamalar ışığında uyuşmazlık değerlendirildiğinde; yargılama sırasında yürürlüğe giren geçmişe etkili yasa değişikliklerinin, dava konusu hakkın özünü ortadan kaldırdığı açıktır. Diğer bir anlatımla, geçmişe etkili yeni yasa nedeniyle davaya konu Tüketici Hakem Heyeti Kararı iptalden kurtulmuştur.

Bu hallerde ise dava açıldığı zamanda hangi tarafın haksız olduğu tesbit edilmeli ve o tarafın yargılama giderlerine (ve bu giderlerden olan vekalet ücretine de) mahkum edilmesi gerekir.

Eldeki davada; davacı, davanın açıldığı zamandaki mevzuata ve içtihat durumuna göre davasında haklıdır. Eş söyleyişle, davaya konu bedelleri tahsil eden davalı, davanın açılmasına sebebiyet vermiştir. Davanın açıldığı anda red kararına dayanak olan 6719 sayılı kanun ile 6446 Sayılı Kanundaki değişiklikler yapılmamış ve henüz yürürlüğe girmemiş olup, dava tarihi itibarıyla davacının davayı açmasında haklı olduğu, davanın açılması sonrasındaki kanun değişikliği nedeniyle mahkemenin davacı aleyhine karar verdiği dikkate alınarak davacı yararına maktu vekalet ücreti ile davacının yapmış olduğu yargılama giderlerinin davalıdan tahsiline karar verilmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma talebinin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri kanununun 363 . Maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına **BOZULMASINA**, gereği yapılmak üzere kararın bir örneğinin ve dosyanın **Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına** gönderilmesine 19.02.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y A R G I T A Y K A R A R I

ESAS NO : 2017/2831

KARAR NO : 2018/426

MAHKEMESİ : İstanbul 1. Tüketici Mahkemesi
TARİHİ : 07/04/2016
NUMARASI : 2011/97 E. - 2016/1219 K.
DAVACISI : Tuğba Yılmaz vek. Av. Mehmet Orkun Badat
DAVALISI : ICBC Turkey Bank A.Ş. (Eski unvan Tekstil Bankası A.Ş.)
vek. Av. Ayşen Cansel Sert

Taraflar arasındaki tazminat davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kabulüne karar verilmiş, kararın kesin nitelikte bulunmasından dolayı kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının talebi ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle dosya içindeki tüm belge ve evraklar okunup gereği görüldüğü düşünüldü.

- K A R A R -

Davacı vekili, davacının maaş hesabından banka kartı kopyalanarak bilgisi ve rızası dışında iki ayrı işlem ile 1.300,00 TL para çekildiğini, davacının kartını kimseye vermediğini ve şifresini kimse ile paylaşmadığını, kartın kopyalanmasında davacının herhangi bir kusurunun bulunmadığını, gerekli teknolojik gelişmelere uygun hizmet vermekle yükümlü olan davalı bankanın mevduatın talep edilmesi halinde ödemekle sorumlu olduğunu ileri sürerek, davacının hesabından bilgi ve rızası dışında çekilen paranın davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, taraflar arasında imzalanan bankacılık işlemleri sözleşmesi ile davacıya vadesiz mevduat hesabı tahsis edildiğini, 5464 sayılı Kanununun 15. maddesine göre kartı hamiline teslim ettikten sonra kartın ve şifresinin korunmasından kart hamili olan davacının sorumlu olduğunu, kartın kopyalanıp kopyalanmadığının savcılık soruşturması sonunda belli olacağını, davalı banka tarafından ATM cihazlarının kullanımı ile ilgili tüm güvenlik önlemlerinin yerine getirildiğini, davalı bankanın sözkonusu işlemlerin davacı tarafından yapılmadığını anlayabilmesinin mümkün bulunmadığını, taraflar arasında imzalanan sözleşmenin 6.7 maddesine göre tüm sorumluluğun davacıya ait olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, yapılan yargılama, toplanan deliller ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, davanın kabulüne karar verilmiş, hüküm Adalet Bakanlığının talebi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca "Somut olayda davacının da kart şifresini kötüniyetli üçüncü kişilerin öğrenmesine imkan verip vermediği hususu açıklığa kavuşturulmamıştır. Bu durumda tarafların kusur oranları belirlenerek, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı bulunmuştur." gerekçesi ile kanun yararına temyiz edilmiştir.

Dairemizin yerleşmiş uygulamasına göre davalı bankanın en küçük kusuru olması halinde bile tam sorumluluk esas alınmakta olup banka ve mudi arasında kusur oranına göre sorumluluk paylaşılmasına gidilmemektedir. Ancak somut olayda mahkemece yapılan tahkikatta davalı bankanın dava konusu işlemin gerçekleşmesinde kusurlu olduğunun saptanamamış olması karşısında davanın reddi gerekirken yazılı şekilde kabulüne karar verilmesi doğru olmamış, hükmün bu nedenle kanun yararına bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 29/05/2017 gün ve 2017/26311 sayılı kanun yararına bozma talebinin kabulü ile HMK'nın 363. maddesi gereğince hükmün, hukuki sonuçları kalkmamak koşulu ile kanun yararına BOZULMASINA, aynı Yasanın 363/son. maddesi uyarınca kararın bir örneğinin Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere Adalet Bakanlığı'na gönderilmesi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na verilmesine, 06/02/2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.